

krāsu paletē

Auga nosaukums	Augstums, m (*)	Platums, m	Lapu krāsojums rudenī	Klimata zona	Piebildes
Amerikas tulpjukoks (<i>Liriodendron tulipifera</i>)	12 - 15 (40)	4 - 5	dzeltens	R(V)	Jauni koki regulāri apsalst.
Amūras korķakoks (<i>Phellodendron amurense</i>)	10 (15)	9	dzeltens	RVA	Parasti lapas agri nobirst.
Apaļlapu kokžņaudzējs (<i>Celastrus orbiculatus</i>)	5 - 7 (12)	-	dzeltens	RVA	Liāna ar dekoratīviem oranždzelteniem augļiem, kas paliek zaros pēc lapu nobiršanas. Augļi ir indīgi!
Baltais zīdkoks (<i>Morus alba</i>)	5 (10 - 15)	2	dzeltens	R(VA)	Latgalē un Vidzemē labāk stādīt ziemcietīgāko baltā zīdkoka varietāti <i>Morus alba</i> var. <i>tatarica</i> .
Divdaivu ginks (<i>Ginkgo biloba</i>)	12 (30 - 40)		dzeltens	R(VA)	Mēdz apsalst, it īpaši jaunie eksemplāri.
Dzeltenais bērzs (<i>Betula alleghaniensis</i>)	15 (20 - 25)	5	dzeltens	RVA	Nav piemērots audzēšanai ļoti sausās vietās.
Floridas grimonis (<i>Cornus florida</i>)	1 - 1,5 (10)	1 - 2	šarlaksarkans, arī violette toņi	R(V)	Regulāri apsalst.
Japānas grimonis (<i>Cornus kousa</i>)	1 - 1,5 (7)	1 - 2	šarlaksarkans	R(V)	Regulāri apsalst.
Hortenzijas (<i>Hydrangea</i>):					
• kokveida (<i>H. arborescens</i>)	1,5	1,5	dzeltenīgs	RVA	Nepieciešama mitra, barības vielām bagāta augsne.
• skarainā (<i>H. paniculata</i>)	0,8 - 2,5		dzeltenīgs	RVA	Nepieciešama mitra, barības vielām bagāta augsne. Augs var paciest arī daļēju noēnojumu, taču ziedkopu purpura toņi labāk iekrāsojas saulē.
• ozollapu (<i>H. quercifolia</i>)	1		iesarkans, līdz kapara brūnam	R(VA)	Mēdz apsalst. Vajag mitru, barības vielām bagātu augsni.
• robainā jeb zāģzoblapu (<i>H. serrata</i>)	1,2	1,3	dzeltens, oranžs	RV(A)	Vajag mitru, barības vielām bagātu augsni.
Japānas katsura (<i>Cercidiphyllum japonicum</i>)	5 - 12 (30)	2 - 3	dzeltenīgs, sārts, retāk balts (noēnojumā)	RV(A)	Izcilu šīs sugas eksemplāru var apskatīt Rīgā, Kronvalda parkā (netālu no LU Bioloģijas fakultātes), jaunākas katsuru grupas - NBD Salaspilī un Skrīveru dendrarijā.
Klīntenes (<i>Cotoneaster</i>)					
• klājeniskā (<i>C. horizontalis</i>)	0,4 - 0,6	1	oranžs, oranžsarkans	RV(A)	Piemērotas sausas, labi drenētas augsnes, der alpinārijiem. Dzinumu sānzari izkārtoti kā vēdekļveida palmete.
• spožā klīntene (<i>C. lucidus</i>)	1,5 - 2	1 - 1,5	oranžs, purpurkrāsas	RVA	Piemērota cirptiem dzīvžogiem.

ANDAS KRAUZES FOTO

Amerikas tulpjukoks

Divdaivu ginks

Robainā hortenzija

Apzīmējumi tabulā: **R** - var audzēt Latvijas Rietumu daļā, **RV** - Latvijas rietumu un centrālajā daļā, **RVA** - visā Latvijas teritorijā, **(V)**, **(A)** - konkrētajā reģionā var audzēt tikai labi aizsargātās vietās.

(*) - iekavās uzrādīts literatūrā minētais koka augstums savvaļā. Ārpus dabiskā izplatības areāla tas parasti ir ievērojami mazāks.

Auga nosaukums	Augstums, m (*)	Platums, m	Lapu krāsojums rudenī	Klimata zona	Piebildes
Kanādas irbene (<i>Viburnum lentago</i>)	4 - 6 (10)	3 - 5	sarkanīgi brūns	RVA	Pārtikā lietojamas ogas (atšķirībā no parastās irbenes tās ir saldās, bez sīvuma), dekoratīva ziedēšanas laikā.
Kļavas (<i>Acer</i>):					
• apaļlapu (<i>A. circinatum</i>)	5 - 6 (10)	3 - 4	tumši oranža, sarkanīga	RV	Patik mitras, dziļas augsnes. Pacieš daļēju noēnojumumu.
• cukura (<i>A. saccharum</i>)	15 (25 - 40)	6	dzeltens, gaiši oranžs, sarkans.	RVA	Necieš pārmērīgu mitrumu. Sula satur ap 3 % cukura, Ziemeļamerikā izmanto kļavu cukura iegūšanai.
• Japānas (<i>A. japonicum</i>)	2 - 3 (10)	1,5 - 2	karmīnsarkans	R(V)	Jāstāda tikai saulainā vietā, kur tai (tāpat kā daudzām citām sugām) rudenī ir visspilgtākais lapu krāsojums. Latvijā lielākoties aug kā krūms. Regulāri apsalst.
• Mandžūrijas (<i>A. mandshuricum</i>)	8 (10)	4	purpursarkans	RV(A)	Izcili dekoratīvs lapojums.
• Korejas jeb neistā Zibolda (<i>A. pseudo-sieboldianum</i>)	5 - 6 (8)	2 - 3	oranžs, sarkanīgs	RV(A)	Bargākās ziemās var apsalst.
• sarkanā (<i>A. rubrum</i>)	15 (20 - 40)	4	oranžsarkans	RV(A)	Vajadzīga pietiekami mitra augsne. Nejaukt ar parastās kļavas dekoratīvajām sarkanlapu formām ('Schwedleri', 'Crimson King', 'Royal Red' un citām)! Sarkanā kļava ir Ziemeļamerikā augoša suga, izmanto kļavu cukura iegūšanai.
• sudraba (<i>A. saccharinum</i>)	15 (20 - 40)	8	dzeltens	RVA	Patik smilšainas auglīgas augsnes. Jāveido vainags, veciem kokiem trausli, viegli lūstoši lieli zari. Ziemeļamerikā izmanto kļavu cukura iegūšanai.
• vēdekļa (<i>A. palmatum</i>)	1 - 2 (10)	1,5 - 2	dzeltens, purpursarkans	R(V)	Ļoti daudz šķirņu ar atšķirīgu lapu krāsu vasarā un rudenī. Vāja ziemcietība!
Krāšņziedu aronija (<i>Aronia prunifolia</i>)	2 - 2,5	1,5 - 2	ugunīgi sarkans	RVA	Pārtikā izmantojami augļi.
Lapegles (<i>Larix sp.</i>)	20 (30 - 50)	6 - 10	dzeltens	RVA	Lapegles ir kalnu augi, tām nepatīk pārmērīgs mitrums. Vislētāk krāsojas Eiropas lapegle (<i>L. decidua</i>), daudz straujāk - Japānas (<i>L. kaempferi</i>) un Ledebūra (<i>L. ledebourii</i>). Japānas lapeglei ir ļoti dekoratīvi čiekuri. Tie līdzīgi rožu ziedņiem, tāpēc iecienīti floristikā.
Meža nisa jeb tupelo koks (<i>Nyssa sylvatica</i>)	(20 - 40)	1,5	dzeltens, oranžs	R(V)	Latvijā lielākais un vecākais eksemplārs aug Nacionālajā botāniskajā dārzā Salaspilī, pagaidām tas ir 3 m augsts.
Ošlapu pterokārija (<i>Pterocarya fraxinifolia</i>)	10 (20 - 30)	3 (10)	dzeltenīgs	RV(A)	Apsalstot nereti aug krūmveidā.
Ozoli (<i>Quercus</i>):					
• purva (<i>Q. palustris</i>)	8 - 15 (25 - 35)	5	spilgti šarlak-sarkans līdz sarkanbrūnam	RVA	Nepatīk pārlietu sausas augsnes.
• sarkanais (<i>Q. rubra</i>)	23 (25 - 40)	15	oranžsarkans, kapara brūns	RVA	Rudens lapu krāsa atkarīga arī no izcelsmes, ir populācijas, kam rudenī lapas vienkārši nobrūnē.
• šarlaksarkana (<i>Q. coccinea</i>)	8 - 12 (30)	5	plašs šarlaksarkano toņu spektrs	RV(A)	Nepatīk smilšainās augsnes. Vajadzīga pietiekami mitra un stipra zeme.

Sarkanā aronija

Pieclapu mežvīns

Purva ozols

Vairoga zilene

Vilkābele

Sasafra

Auga nosaukums	Augstums, m (*)	Platums, m	Lapu krāsojums rudenī	Klimata zona	Piebildes
Lielā fotergila (<i>Fothergila major</i>)	2,5	1,5	dzeltens, spilgti oranžs	RVA	Zied agri pavasarī ar stāvām, baltām, <i>pudeļbirstei</i> līdzīgām ziedkopām.
Parastais etiķkoks (<i>Rhus typhina</i>)	3 - 4 (10)	2,5	dzeltens, oranžs, oranžsarkans	RVA	Krūms vai miniatūrs koks. Vainaga un lapu elegantā forma, kā arī stāvās, tumšsarkanās augļkopas etiķkoku padara par ievērojamu dārza ainavas sastāvdaļu arī vasarā. Izplatās ar sakņu atvasēm.
Parastais parūkkoks (<i>Cottinus coggygria</i>) 'Royal Purple'	2	1,5	tumši violet-purpursarkans	RV(A)	Mēdz apsald pēdējo gadu dzinumi, taču abi ataug.
Parastā ieva (<i>Prunus padus</i>) 'Novosibirska'	8	3 - 4	tumšā purpura tonī	RVA	Lapas arī vasarā plaukstot zaļas, vēlāk tumšā purpura krāsā.
Pieclapu mežvīns (<i>Parthenocissus quinquefolia</i>)	15 (20)	-	sarkans, oranžs, bordo		Liāna, rudenī nereti krāsojas nevienmērīgi, veidojot kontrastējošu lapu toņu mozaiku.
Plēkšņainā kārija (<i>Carya ovata</i>)	8 - 10 (30 - 40)	3 - 4	dzeltens	RV(A)	Līdzīga lapu krāsa un vainaga forma ir Zibolda riekstkokam.
Rododendri (<i>Rhododendron</i>):	1 - 2	2	dzeltens, līdz karmīnsarkanam	RV(A)	Latgalē un Vidzemē bargākās ziemās mēdz apsald līdz sniega segai.
• dzeltenais (<i>Rh. luteum</i>)					
• Japānas (<i>Rh. japonicum</i>)	1 - 2	1,5	dzeltens, līdz karmīnsarkanam	RVA	Viena no izturīgākajām vasarzaļo rododendru sugām. Arī mīkstsais rododendrs (<i>Rh. molle</i>).
• Šlipenbaha (<i>Rh. schlippenbachii</i>)	2	1,5	dzeltens, oranžs	RV	Ieteicams stādīt no tiešiem saules stariem pasargātā vietā.
Sasafra (<i>Sassafras albidum</i>)	(13 - 15)	1	dzeltens, oranžs, oranžsarkans	RV	Latvijā lielākais un vecākais eksemplārs aug Nacionālajā botāniskajā dārzā Salaspilī, pagaidām tas ir 2,5 m augsts.
Segliņi (<i>Euonymus sp.</i>)	0,5 - 3	1 - 2	no iesārta līdz tumšam purpurtonim, retāk - krēmīgi balts (noēnojumā)	RVA	Populārākie ir Eiropas segliņš (<i>Euonymus europaeus</i>), spārnotais (<i>E. alatus</i>), svētais (<i>E. sacrosanctus</i>), kārpainais segliņš (<i>E. verrucosus</i>) un citi.
Sirdsveida kārija (<i>Carya cordiformis</i>)	10 - 12 (30)	3 - 4	dzeltens	RV(A)	Labāk jūtas mitrās, barības vielām bagātās palieņu augsnes.
Sudrabliepa (<i>Tilia tomentosa</i>)	20 (30)	6 - 8	dzeltens	RVA	Sudrabaini baltās lapu apakšpusē nodrošina dekoratīvāti visas sezonas garumā, rudenī lapas virspuse krāsojas spilgti dzeltena, apakšpuse - pāls dzeltenīga.
Tunberga bārbele (<i>Berberis thunbergii</i>)	0,6 - 1,5	0,3 - 1	dzeltens, oranžs, sarkans	RVA	Krūma augstums, forma un lapu krāsa variē atkarībā no šķirnes.
Vairoga zilene (<i>Vaccinium corymbosum</i>)	1 - 2	1,5	karmīnsarkans	RVA	Garšīgas un veselīgas ogas. Audzēšanā samērā kaprīza, jāievēro specifiska agrotehnika.
Vilkābeles jeb krustābeles (<i>Crataegus sp.</i>)	3 - 5 (8)	2 - 3	dzeltens, oranžs	RVA	Piemērotas sausas, labi drenētas augsnes.
Vilnainā fotinija (<i>Photinia villosa</i>)	3 (5)	1 - 1,5	oranžs, līdz šarlaksarkanam	RVA	Latvijā aug kā krūms, mēdz apsald.
Virdžīnijas burvjulazda (<i>Hamamelis virginiana</i>)	2,5 (7)	1,5	dzeltens, oranžs	RVA	Zied dzelteniem ziediem vēl rudenī, kad vairs nav lapu.
Zelta jāņoga (<i>Ribes aureum</i>)	2	1,5	purpursarkans, karmīnsarkans	RVA	Dekoratīvi zelt dzeltenie ziedi pavasarī. Ēdami augļi.